

Balázs Helga

A LEGJOBB DOLOG A NYÁRON, KILENC KARAKTER

Csalamádé tábor

Olyan feladvány ez egy nagy rejtvényben – melynek végén nem egy humormentes „poént” kapunk –, amelyre néhány sor múlva minden olvasó tudni fogja a megoldást. Hiszen erről a *megoldásról* szól az írásom.

Van egy színjátszó tábor, ami most már kilenc éve megoldása nemcsak a feladványnak, de a nyárnak, az esetleges unalomnak, a megismerni vágyásnak, az egyedüllét érzésének, de hiszem, hogy még az évközi problémáknak, megmérettetéseknek is. Egy tábor, ami minden évben összehasonlíthatatlanul más, lényegében mégis ugyanaz. Mondjuk ki végre: ez a Csalamádé. Annak, aki még nem kóstolta, elfogultnak hathatnak szavaim. Aki meg igen, bizonyára egyetért.

Idén július 10–22. között zajlott a tábor, Gyergyószárhegy mellett, Gődücön. A két hét alatt hat színházi szakember tartott workshopot. Szervezőként célunk volt, hogy a színháznak minél több ágába bevezethessük a résztvevő diákokat, eszerint kerestük fel a meghívottakat. Így történt, hogy a tábor megálmodójával és főszervezőjével, Kolozsi Borsos Gáborral való közös munka után Páll Gecse Ákos bábszínházműhelye következett. Kiss Tamás színészként olyan gyakorlatokat hozott, amelyek szerintem elengedhetetlenek a színpadi jelenlét fejlesztésében, fenntartásában. Korpos Szabolcs a zene világába, Sikó Dorottya a jelmeztervezésébe vezette be a diákokat, az utolsó napokban pedig Kányádi György koreográfus tartott foglalkozást nekik.

A tábor végére a résztvevők frissen elsajátított tudásuk birtokában kis csoportokra osztva élő „videoklipeket” készítettek, azaz nem felvették a megrendezett jeleneteket, hanem élőben és személyesen adták elő azokat, zenei aláfestéssel együtt. Ezeket egy nyílt táborzáró során mutatták be.

Ez történt papírforma szerint, ezt nyilatkoztuk a hozzánk érkező riportereknek, hasonlóképp fogalmaztunk, amikor a tábor előtt pályázatot írtunk. De mi az, amiért még augusztus végén is a Csalamádé körül forognak a gondolataim? Mi történt idén, hogy a résztvevők újra és újra találkozókat szerveznek különböző városokban, egymáshoz utazva, vagy akár egy-egy nagyobb rendezvényen?

Az idei résztvevők átlagéletkora alacsonyabb volt az eddigi évekhez képest. (Nagyrészt középiskolás diákoknak hirdetjük a tábort, de már hetedik-nyolcadik osztályosok is részt vehetnek.) Idén először a túljelentkezés miatt kénytelenek voltunk szelektálni a jelentkezők közül: a motivációs levelek alapján olyan társaság érkezett Gődücre, melynek tagjai alig, vagy egyáltalán nem ismerték egymást. Szervezőként az első napokban megdöbbenve hallgattuk őket: csendben

voltak. Szót fogadtak. Ki-ki a maga dolgával volt elfoglalva. Hol vannak a késő esti kuncogások? A zenélés az ebédszünetekben? A kidobós örömteli sikításai? Mi történik ezekkel a gyerekekkel? Értetlen összenézéseink csupán néhány napig tartottak. Hiszen épp erről szól a Csalamádé: teljesen különböző hozzávalókból egy új ízt alkotni. Csak időre volt szükségük, hogy közel engedjék egymást magukhoz, és szépen lassan eggyé érjenek össze. A nyitottságukat kértük (és meg is kaptuk), mert tudtuk, hogy az összekovacsolódáshoz minden egyéb adott számukra: közös tér, ahol kibontakozhatnak, biztonságos munkakörnyezet, együttműködést igénylő kihívások, közös sikerek és kudarcok, szemtől szembeni jelen-lét.

Talán most először szembesültünk azzal, hogy milyen messzire elér a tábor híre. Ezek a diákok úgy érkeztek ide, hogy tudták, mi történt tavaly, követték a közösségi oldalainkra posztolt videókat, várták már, hogy random kérdéseket tegyek fel nekik, de legnagyobb meglepetésemre még Mogyoróasszonyságról is hallottak, akit a tavalyi táborban emlegettünk sokat.

Kezdem úgy érezni, lassan kiváltság csalamádésnak lenni, és ez örömmel tölt el. Nem tudom megmagyarázni, miért, de ott lenni olyan, mint egy másik dimenzióba lépni, ahova nem érnek el a hétköznapi problémái, ahol nem foglalkoztat a kapun túli külvilág. Ilyenkor az a legfőbb „gondom”, hogy kitaláljam, milyen zenét vágjak a napi videó alá az Instagramon, kinek tegyem fel a napi kérdéseket, melyikünk menjen ebédért, ki írja másnap a blogot. Apropos, szervezőként nem tudok beszámolni a workshopok élményeiről vagy a csoporton belüli dinamikáról, de ajánlom a tábor blogját¹, ahol a résztvevők mesélnek a mindennapjaikról. Ahol én annyit írok, hogy minden reggelt fizikai edzéssel kezdtek, ők részletesen megfogalmazzák, mit is jelentett ez, és hány izmuk fáj utána.

¹ *Csala blog*. Elérhető: <https://www.monokultura.ro/csalamade> (2023. 09. 19.)

Fotó: Domokos Orsolya

Ahogy az a táborokban lenni szokott, minden évnek megvan a maga szállóigéje, belső poénja, kedvenc programon kívüli tevékenysége. Idén a keresztretjvényfejtés is ezek közé került – örömünkre. Talán ezáltal tudnám leírni, milyen is a Csalamádé. Itt teret és időt kapunk olyan dolgokra, amelyekkel a hétköznapokban nem foglalkozunk eleget. Ládába zárjuk az okostelefonokat, befőttesüvegekbe írunk egymásnak üzenetet, hosszú perceket töltünk azzal, hogy szótlanul egymás szemébe nézünk, faágakkal bábozunk, kigyerekként játszunk a patakban. Tizen fejtünk egy keresztretjvényt, mert bár egyedül is izgalmas, ez is jobb csapatban, mint minden. S bár én már nem vettem részt az összes itt felsorolt tevékenységben, mégis úgy írom, „mi”. Mert ettől válik számomra igazán különlegessé ez a tábor. Azoktól az emberektől, akiket e mögött a két apró betű mögött értek. Hiszen – legyenek bármennyire jók is a programok – végül úgyis az a néhány ember hoz vissza a táborba, akikkel egy függőágyba zsúfolódva neveltünk, akikkel egy kis csoportban törtük a fejünket a „klip” kivitelezésén, akikkel együtt töltöttünk meg egy üveget papírfecnikre rajzolt szívekkel takarodó után.

Jövőre majd tízéves a tábor. Nagy esemény lesz ez, terveink szerint összegyűlik majd minél több egykori és jelenlegi csalamádés. Talán majd arról is beszámolok. Ugyanilyen örömmel, ugyanilyen elfogultan.

Fotó: Domokos Orsolya

